

## ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ

Αθήνα, 2 Οκτωβρίου 1999

Συνομιλίες διάρκειας μιάμισης ώρας είχε σήμερα στις 10.00 το πρωί, στο Μέγαρο Μαξίμου, ο Πρωθυπουργός Κώστας Σημίτης με τον Προεδρεύοντα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Πρωθυπουργό της Φινλανδίας Πάαβο Λιπόνεν.

Ο κ. Λιπόνεν επισκέπτεται την Αθήνα, στο πλαίσιο του καθιερωμένου γύρου των κοινοτικών πρωτευουσών, εν όψει της επικείμενης συνόδου του Εκτάκτου Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, το οποίο θα πραγματοποιηθεί στην πόλη Τάμπερε της Φινλανδίας στις 15 και 16 Οκτωβρίου.

Στις συνομιλίες μετείχαν, επίσης, από ελληνικής πλευράς ο υπουργός Εξωτερικών Γιώργος Παπανδρέου, ο υπουργός αναπληρωτής Εξωτερικών Χρήστος Ροκόφυλλος, ο γενικός γραμματέας Ευρωπαϊκών Υποθέσεων του υπουργείου Εξωτερικών Στέλιος Περράκης και ο σύμβουλος του Πρωθυπουργού Νίκος Θέμελης.

Από δε φινλανδικής πλευράς ο υφυπουργός Εξωτερικών A. Aalto, ο γενικός γραμματέας του υπουργείου Εξωτερικών A. Peltomaki, ο γενικός γραμματέας του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Γκ. Τρουμπφ, ο πρέσβης της Φινλανδίας στην Αθήνα A. Tanner και υπηρεσιακοί παράγοντες.

Μετά τις συνομιλίες, οι δύο Πρωθυπουργοί προέβησαν σε δηλώσεις προς τους εκπροσώπους των ΜΜΕ και απάντησαν σε ερωτήσεις τους.

**Κ. ΣΗΜΙΤΗΣ:** Ο Πρωθυπουργός της Φινλανδίας κ. Λιπόνεν βρίσκεται σήμερα στην Αθήνα για την προετοιμασία της Συνόδου Κορυφής στο Τάμπερε που θα πραγματοποιηθεί στα μέσα Οκτωβρίου.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Τάμπερε έχει ως σκοπό να συνεχίσει μια συζήτηση και να πάρει αποφάσεις σε σχέση με θέματα τα οποία συζητήθηκαν στο Αμστερνταμ: Τη δημιουργία ενός χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης με γνώμονα τη βελτίωση της διαβίωσης των πολιτών, τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών.

Περισσότερη ασφάλεια: Αυτό είναι ένα κεντρικό θέμα.

Ταχύτερη και αποτελεσματικότερη απονομή της δικαιοσύνης, για να υπάρχει περισσότερη ελευθερία και περισσότερα δικαιώματα στους πολίτες. Η ποιότητα ζωής -το γνωρίζουμε όλοι- εξαρτάται ακριβώς από

το να λειτουργούν θεσμοί, οι οποίοι εξασφαλίζουν τον πολίτη, οι οποίοι στην ουσία είναι θεσμοί ελευθερίας.

Υπό τις σημερινές συνθήκες, το οργανωμένο έγκλημα σε μία χώρα μπορεί να έχει επιπτώσεις σε άλλες χώρες και η λαθρομετανάστευση είναι ένα φαινόμενο, που απειλεί ολόκληρο τον ευρωπαϊκό χώρο.

Τρία είναι τα κύρια θέματα, τα οποία θα συζητηθούν στο Τάμπερε:

- Το πρώτο είναι το άσυλο και η μετανάστευση.
- Το δεύτερο είναι το διασυνοριακό έγκλημα και,
- Το τρίτο είναι ο ευρωπαϊκός δικαστικός χώρος.

Με τον κ. Λιπόνεν κάναμε μια επισκόπηση των συζητήσεων που έχουν πραγματοποιηθεί μέχρι σήμερα και εγώ θα επαναλάβω, σε συντομία, τις ελληνικές θέσεις και απόψεις σε σχέση με το Εκτακτο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Τάμπερε:

♦ **Πρώτο θέμα, μείζονος σημασίας για μας, είναι ο έλεγχος των εξωτερικών συνόρων.**

Εμείς πιστεύουμε ότι η Ελλάδα, περισσότερο από άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, διαθέτει εκτεταμένα θαλάσσια και χερσαία σύνορα. Βρίσκεται στην άκρη της Ευρώπης, απέναντι σε χώρες όπου υπάρχει δυστυχία και φτώχεια και γι' αυτό είναι εκτεθειμένη σε πολύ μεγαλύτερο βαθμό από άλλες χώρες στο φαινόμενο της λαθρομετανάστευσης και στις συνέπειες αυτής της λαθρομετανάστευσης. Πιστεύουμε ότι χρειάζεται μια κοινή αντιμετώπιση αυτού του θέματος και χρειάζεται ευρωπαϊκή προσπάθεια για τον έλεγχο των ευρωπαϊκών συνόρων, κυρίως εδώ στην περιοχή.

- ♦ **Δεύτερο σημείο είναι η καταπολέμηση της λαθρομετανάστευσης με μια κοινή προσπάθεια, με μια ολοκληρωμένη ευρωπαϊκή πολιτική μετανάστευσης και ασύλου.** Αυτό σημαίνει -μεταξύ άλλων- και μέτρα για την καταπολέμηση των οργανωμένων ομάδων, οι οποίες προωθούν λαθρομετανάστες, του δουλεμπορίου που έχουμε ζήσει εμείς εδώ στην Ελλάδα. Επιπροσθέτως -κάτι που είναι εξόχως σημαντικό- **συμφωνίες επανεισδοχής με τρίτες χώρες.** Αυτή τη στιγμή, εμείς έχουμε μετανάστες λαθραίους από την Τουρκία, τη Συρία, την Ινδία και δεν μπορούμε να τους στείλουμε πίσω πολλές φορές, επειδή οι χώρες αυτές αρνούνται να συμφωνήσουν με μας ότι θα πρέπει να παίρνουν πίσω αυτούς που έρχονται παράνομα. Συνεπώς, η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να προωθήσει τέτοιες συμφωνίες με τις χώρες αυτές, ώστε όσοι έρχονται χωρίς άδεια, χωρίς θεώρηση, να επαναπροωθούνται στις χώρες προέλευσης.

- ♦ Χρειάζεται, επίσης, μια **κοινή πολιτική ασύλου και συνεργασία για την καταπολέμηση του διασυνοριακού εγκλήματος**. Υπάρχουν εγκληματικά δίκτυα, κυρίως όσον αφορά την προώθηση των ναρκωτικών, το εμπόριο λευκής σαρκός και αυτά τα δίκτυα πρέπει να παταχθούν. Και αυτό δεν μπορεί να γίνει, παρά σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- ♦ Επίσης, θέλω να σημειώσω ότι μας απασχολεί ιδιαίτερα το πρόβλημα της **νεανικής εγκληματικότητας**, κυρίως εδώ στην περιοχή. Γιατί, όπου υπάρχουν πολλοί άνεργοι (και υπάρχουν εδώ στην περιοχή, στα Βαλκάνια και στην Ανατολική Μεσόγειο), όπου υπάρχει ανεργία υπάρχει και νεανική εγκληματικότητα. Κατά συνέπεια, θα πρέπει να ληφθούν προληπτικά μέτρα δράσης για να περιοριστεί η νεανική εγκληματικότητα.
- ♦ Τέλος, πιστεύουμε ότι θα πρέπει να εξετασθεί στο Τάμπερε η **δυνατότητα μιας ειδικής αντιμετώπισης των προβλημάτων της περιοχής των Βαλκανίων**. Γιατί εδώ στα Βαλκάνια, αυτή τη στιγμή, εντοπίζεται κυρίως το πρόβλημα της σχέσης με τρίτες χώρες στα θέματα της λαθρομετανάστευσης και του εγκλήματος.

Η συζήτηση που είχαμε με τον κ. Λιπόνεν υπήρξε γόνιμη και εποικοδομητική. Ελπίζω ότι η Σύνοδος Κορυφής στο Τάμπερε θα έχει, στην κατεύθυνση που θέλουμε για τον έλεγχο αυτών των φαινομένων, θετικά αποτελέσματα.

(Ανεπίσημη μετάφραση από την αγγλική γλώσσα)

**Π. ΛΙΠΟΝΕΝ:** Κύριε Πρωθυπουργέ, κυρίες και κύριοι, η σημερινή συνάντηση ήταν ουσιαστική, χρήσιμη και επιπροσθέτως πολύ σημαντική για την επιτυχία του Συμβουλίου Κορυφής του Τάμπερε.

Το Τάμπερε θα αποτελέσει μια νέα σελίδα στην ιστορία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθ' όσον θα ασχοληθεί, θα αντιμετωπίσει, θα εξετάσει **θέματα παράνομης μετανάστευσης, ασύλου, διασυνοριακού - διεθνούς εγκλήματος και θέματα που έχουν σχέση με τον ευρωπαϊκό χώρο δικαίου**. Όλα αυτά τα θέματα, βεβαίως, είναι αλληλένδετα.

Πιστεύω, λοιπόν, ότι στο Τάμπερε, χάρη στη συνεργασία που όλοι θα επιδείξουμε, θα καταφέρουμε να καταλήξουμε σε καλά αποτελέσματα για περισσότερη ελευθερία, περισσότερη ασφάλεια και περισσότερη δικαιοσύνη στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Κάτι αντίστοιχο, άλλωστε, μ' αυτό που έχει ήδη γίνει στο πλαίσιο της εσωτερικής αγοράς.

**Βρισκόμαστε όλοι σήμερα αντιμέτωποι με προβλήματα, όπως η παράνομη μετανάστευση και ο έλεγχος των εξωτερικών συνόρων.** Η Ελλάδα βρίσκεται αντιμέτωπη, σε ιδιαίτερο βαθμό, με τέτοιου είδους προβλήματα. Γι' αυτό η Ευρώπη, στο σύνολό της, πρέπει να λάβει μέτρα τόσο σε πανευρωπαϊκό όσο και σε περιφερειακό επίπεδο. Αλλωστε και η Φινλανδία αντιμετωπίζει παρόμοια προβλήματα, αν και όχι σε τόσο σημαντικό βαθμό, όπως η Ελλάδα. Έχουμε, λοιπόν, να αντιμετωπίσουμε και στη Βαλτική προβλήματα εμπορίου λευκής σαρκός, όπως και εσείς στη δική σας περιοχή.

Χρειάζεται, λοιπόν, αποτελεσματική συνεργασία προς το σκοπό αυτό για να αντιμετωπίσουμε όλα τα προβλήματα που απορρέουν από την παράνομη είσοδο ανθρώπων στην επικράτεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

**Το άσυλο** είναι ένας άλλος τομέας, ένας άλλος στόχος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Τάμπερε. Πρέπει να ασχοληθούμε εντατικά με το πρόβλημα και να καταλήξουμε σε ενιαίες αρχές αντιμετώπισης του προβλήματος.

**Η επανεισδοχή** -όπως ειπώθηκε από τον Ελληνα Πρωθυπουργό- είναι ένα πολύ σημαντικό θέμα τόσο για την Ελλάδα, όσο και για τη Φινλανδία. Η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να διαπραγματευτεί ή να επαναδιαπραγματευτεί συμφωνίες με διάφορες τρίτες χώρες εξ ονόματος και για λογαριασμό των κρατών-μελών, καθ' όσον είναι πολύ πιο ισχυρή στη διαπραγμάτευσή της σε σχέση με κάθε μία χώρα ξεχωριστά της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ενα άλλο ζήτημα που θα συζητηθεί στο Τάμπερε είναι **το διασυνοριακό, το διεθνές έγκλημα**. Ελπίζω ότι επ' αυτού θα καταλήξουμε σε σχετικές αποφάσεις με τη δημιουργία ενός δικτύου αποτελούμενου από εισαγγελείς και δικαστές (το euro-justice όπως θα ονομάζεται) και που θα είναι αποτελεσματικό στη συνεργασία και με τις εθνικές αρχές, ώστε να επιτύχουμε καλύτερη αντιμετώπιση προβλημάτων, όπως το ξέπλυμα βρώμικου χρήματος για το οποίο χρειαζόμαστε ειδικά μέτρα, καθώς και για την καταπολέμηση της νεανικής εγκληματικότητας, όπου χρειάζεται να ληφθούν προληπτικά μέτρα.

Πρέπει να υπογραμμίσω ότι η ενιαία προσέγγιση όλων αυτών των ζητημάτων (όπως, μεταξύ άλλων, το άσυλο) εδράζεται και στην πίστη μας ότι πρέπει να προστατεύσουμε τα ανθρώπινα δικαιώματα, τηρώντας τις αρχές και τους κανόνες της Συνθήκης της Γενεύης. Ο νέος χώρος δικαίου θα σημαίνει δικαιώματα για όλους τους πολίτες, καλύτερη πρόσβαση στη δικαιοσύνη και τους θεσμούς της. Θα έχει ακόμη ως αποτέλεσμα, μεταξύ άλλων, να βελτιώσει και τις συνθήκες των υπηκόων τρίτων χωρών, οι οποίοι διαβιούν στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Συνεπώς, το Τάμπερε πρέπει να καταλήξει σε ισορροπημένες -όπως και εσείς διαπιστώνετε- αποφάσεις, οι οποίες θα εδράζονται, σε πολύ μεγάλο βαθμό, στην προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

**ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ:** Ηθελα να ρωτήσω εάν συζητήθηκε το θέμα των ευρω-τουρκικών σχέσεων ή εάν προτίθεσθε να το συζητήσετε στη διάρκεια του γεύματος εργασίας που θα επακολουθήσει.

**Κ. ΣΗΜΙΤΗΣ:** Συζητήσαμε το θέμα αυτό πολύ σύντομα. Εγώ επανέλαβα στον κ. Λιπόνεν και θέλω να επαναλάβω και σε σας την πάγια ελληνική θέση:

Η Ελλάδα πιστεύει στην ευρωπαϊκή προοπτική της Τουρκίας. Είναι προς το συμφέρον και των δύο χωρών, είναι προς το συμφέρον της ευρύτερης περιοχής για ειρήνη, ασφάλεια, συνεργασία να προχωρήσει η διαδικασία με την οποία η Τουρκία θα συνδεθεί με την Ευρωπαϊκή Ένωση, η ευρωπαϊκή προοπτική της Τουρκίας.

Αλλά ευρωπαϊκή προοπτική σημαίνει δικαιώματα και ευθύνες. Οι 15 χώρες που συμμετέχουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση έχουν και δικαιώματα, έχουν και υποχρεώσεις. Και αυτό πρέπει να ισχύει για όλους. Και για τις υποψήφιες χώρες. Δεν μπορεί να υπάρχει εικονική υποψηφιότητα.

Οι ελληνο-τουρκικές σχέσεις ζουν, τον τελευταίο καιρό, σε ένα πρωτόγνωρο καλό κλίμα.

Εμείς είμαστε κατά της έντασης. Η ένταση εξυπηρετεί μόνο εκείνους, οι οποίοι δεν θέλουν τη συνεργασία. Θέλουν να αποφύγουν ένα κλίμα συνεργασίας και ειρήνης στην περιοχή.

Ομως, πρέπει το σημερινό κλίμα να μετατραπεί σε πράξεις, σε αποφάσεις της Τουρκίας. Πράξεις και αποφάσεις, οι οποίες θα πείθουν ότι μπήκαμε σε μια νέα περίοδο ελληνο-τουρκικών σχέσεων και ευρω-τουρκικών σχέσεων. Πράξεις και αποφάσεις, οι οποίες θα δημιουργούν ένα σταθερό υπόβαθρο για περαιτέρω συνεργασία. Κάτι τέτοιο δεν έγινε ακόμη ορατό, δεν έγιναν ορατές δράσεις σ' αυτή την κατεύθυνση.

Ελπίζω ότι η Τουρκία θα κάνει ένα ουσιαστικό βήμα για να προωθήσει την ευρωπαϊκή προοπτική της και να στηρίξει τη συνεργασία τόσο στην περιοχή, όσο και με την Ευρωπαϊκή Ένωση.

**Π. ΛΙΠΟΝΕΝ:** Θα ήθελα να παρέμβω εν συντομία για να πω ότι κατ' αρχήν έχει δημιουργηθεί πολύ καλύτερη ατμόσφαιρα στις σχέσεις Ευρωπαϊκής Ένωσης-Τουρκίας. Πράγμα το οποίο, σε πολύ μεγάλο βαθμό, οφείλεται στη θετική στάση της ελληνικής κυβέρνησης και την καλή θέληση που επέδειξε.

Παρ' όλα αυτά, από την άλλη μεριά, κατά τη διάρκεια των προσεχών μηνών θα πρέπει να δούμε περισσότερα αποτελέσματα και συγκεκριμένα βήματα, καθώς προετοιμαζόμαστε για το Τακτικό Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Ελσίνκι.

Η Φινλανδική Προεδρία όντως πιστεύει και ελπίζει πως οι συνεχείς επαφές και οι συνομιλίες τόσο μεταξύ Ευρωπαϊκής Ένωσης και Τουρκίας, όσο και μεταξύ Ελλάδος και Τουρκίας θα δημιουργήσουν ελπίδες για τη δημιουργία ακόμη καλύτερης ατμόσφαιρας στις σχέσεις Ευρωπαϊκής Ένωσης - Τουρκίας, έτσι ώστε να υπάρχει μια καλύτερη προοπτική, ακριβώς, όσον αφορά αυτές τις σχέσεις, εν όψει -όπως ανέφερα προηγουμένως- του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Ελσίνκι.

**ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ:** Ο Πρωθυπουργός της Τουρκίας Μπουλέντ Ετσεβίτ κάλεσε την Αθήνα να άρει τις επιφυλάξεις της, ώστε στο Ελσίνκι η Τουρκία να αποκτήσει την ιδιότητα της υποψήφιας προς ένταξη χώρας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Τι απαντάτε;

**Κ. ΣΗΜΙΤΗΣ:** Εξέθεσα προηγουμένως τη θέση της Ελλάδας. Πιστεύω πως είναι ολοφάνερο ότι μια υποψήφια χώρα πρέπει να έχει μια σχέση με την Ευρωπαϊκή Ένωση, η οποία να αποκλείει τη δημιουργία προβλημάτων ή εντάσεις. Δεν μπορεί να αποφασισθεί η υποψηφιότητα οποιασδήποτε χώρας και αμέσως μετά από τη χώρα αυτή να υπάρχουν απαιτήσεις απέναντι στις χώρες-μέλη σε σχέση με "γκρίζες ζώνες", σύνορα ή οτιδήποτε άλλο.

Εμείς -επαναλαμβάνω- χαιρετίζουμε την ευρωπαϊκή προοπτική της Τουρκίας, μέσα στο κοινοτικό πλαίσιο, όπως αποφασίσθηκε στα Ευρωπαϊκά Συμβούλια του Λουξεμβούργου και του Κάρντιφ.

**Π. ΛΙΠΟΝΕΝ:** Θα ήθελα σαφώς να δηλώσω ότι δεν είμαστε σε θέση να υποβάλουμε σχετικά πρόταση. Το θέμα της υποψηφιότητας της Τουρκίας θα είναι ένα ζήτημα στο Ελσίνκι, αλλά υφίστανται και πολλά άλλα ζητήματα τα οποία πρέπει να συζητήσω με τις χώρες - μέλη. Και εν προκειμένω, η ελληνική στάση είναι πολύ σημαντική.

Ούτως ή άλλως, θα προβώ σε ένα δεύτερο γύρο των κοινοτικών πρωτευουσών εν όψει, ακριβώς, του Τακτικού Ευρωπαϊκού Συμβουλίου στο Ελσίνκι και μετά από αυτό το γύρο τα πράγματα και το τοπίο, γενικότερα, θα έχουν ξεκαθαρίσει.

**Κ. ΣΗΜΙΤΗΣ - Π. ΛΙΠΟΝΕΝ:** Κυρίες και κύριοι, σας ευχαριστούμε για την προσοχή σας.